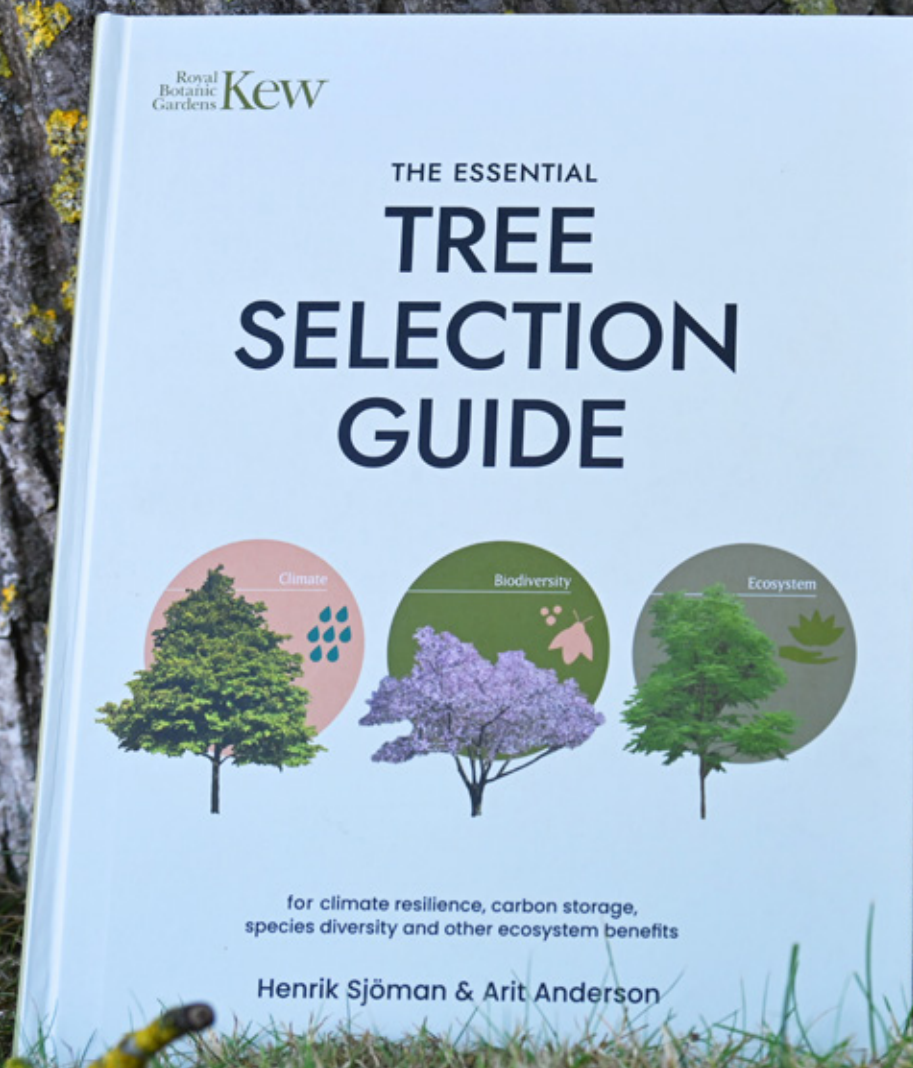

Must-have voor iedereen die bomen selecteert

Boekreview: *The Essential Tree Selection Guide* van Henrik Sjöman

Op 16 oktober 2025 organiseert vakblad Boomzorg samen met onder andere de Zweedse *urban forestry*-professor Henrik Sjöman een symposium over *tree selection*. Voor boombeheerders en boomfanaten die zich alvast willen inlezen en voorbereiden, bevelen wij als vakblad het opus magnum van hoofdspreker Henrik Sjöman aan: *The Essential Tree Selection Guide*. Dit boek schreef Henrik Sjöman in samenwerking met de Engelse tuinjournalist Arit Anderson.

Auteur: Hein van Iersel

ACHTERGROND

bespreken, maar als die niet worden aangeboden op de markt is dat lastig. Als vakblad gingen wij tevergeefs bij boomkwekers op zoek naar een aantal van die nieuwe cultivars, zoals *Crataegus viridis* 'Winter King', bekend om zijn opvallende rode bessen, goede ziekteresistentie en goede winterhardheid. Hetzelfde geldt voor *Sorbus bissetii* 'Pearlsen'. Daarbij is het ook nog eens lastig, zo niet onmogelijk, om wetenschappelijk gevalideerde kennis op te lepelen over de waarde van relatief nieuwe cultivars.

Goede en slechte eigenschappen

Bij de – vele – soorten die wél besproken worden, wordt de lezer ook geattendeerd op mogelijke zwakke kanten van die soort, bijvoorbeeld de ziektegevoeligheid van *Crataegus × media* 'Paul's Scarlet', *Malus* 'Royalty' en *Malus* 'Profusion'. Sjöman geeft terecht ook de beperkingen van bepaalde soorten aan. Zo is *Sorbus aucuparia* uitermate geschikt voor parken met een vochtige bodem, maar minder goed toepasbaar in een droge, verharde stedelijke omgeving.

Onderwijs

In het eerste deel behandelt Sjöman op grondige en overtuigende wijze de achtergronden van boomplanting: waarom, hoe, waar en met welk doel. Deze uitleg lijkt een solide basis voor het onderwijs aan toekomstige groenprofessionals. Het tweede deel bestaat uit een uitgebreide A-Z-lijst van geslachten, soorten en cultivars.

Lans breken

De toepassing van soorten als *Ulmus parvifolia* en *Zelkova serrata* ziet Sjöman als een pluspunt; beide zouden volgens hem vaker moeten worden geplant. Het boek sluit af met een handig overzicht in tabelvorm – een nuttige referentie voor boomselectie.

CSR

Bij het bepalen van de toepassing van bomen maakt Sjöman veel gebruik van het CSR-model. Dat is een ecologisch model dat bomen indeelt op basis van drie hoofdtypen: *competitie* (C), *stresstolerantie* (S) en *ruderalisme* (R). Het model helpt om te begrijpen hoe planten zich aanpassen aan verschillende omgevingscondities. Dit model kun je hanteren om te bepalen welke soorten je in welke omstandigheden kunt toepassen. Stresstolerante soorten kunnen dan beter tegen droogte en arme grond, wat in veel stedelijke gebieden steeds vaker voorkomt. In

parken of lanen waar weinig wordt veranderd, zijn juist competitieve soorten beter op hun plaats. En ruderaal soorten kunnen relatief goed omgaan met veel verstoring, bijvoorbeeld door graafwerk, strooizout of snoei.

Conclusie

Sjömans belangrijkste doel is het beschikbaar stellen van informatie over bomen die gebaseerd is op actueel wetenschappelijk onderzoek. In een eerder interview in Boomzorg meldde hij dat de bestaande (wetenschappelijke) literatuur niet altijd consequent is in de karakterisering van bomen, en dat toonaangevende boeken en catalogi soms gebaseerd zijn op tegenstrijdige adviezen. Vaak is de informatie te algemeen, juist te specifiek of tegenstrijdig, waardoor deze niet goed aansluit bij de behoeften van stedelijke boombeheerders.

De conclusie: *The Essential Tree Selection Guide* is een indrukwekkend werk, dat van grote waarde is voor iedereen die bomen selecteert voor aanplant in de stad. Dit boek hoort thuis in de boekenkast van iedere boombeheerder, bomenliefhebber en boomkweker.

Save the date: Symposium Tree Selection

Op donderdag 16 oktober 2025 organiseert vakblad Boomzorg, samen met onder anderen de Zweedse urban forestry-professor Henrik Sjöman, een symposium over boomselectie. Meer informatie volgt binnenkort. Houd onze nieuwsbrief en website in de gaten en noteer de datum alvast in uw agenda!

Henrik Sjöman

Het boek van Sjöman is dik, groot en indrukwekkend en staat boordevol informatie voor iedereen die geïnteresseerd is in bomen en het planten ervan. Op de vraag of het boek uitputtend is, is natuurlijk maar één antwoord mogelijk: nee. Natuurlijk zijn niet alle soorten en cultivars in het boek opgenomen. Vooral nieuwe soorten lijken te ontbreken. Zo biedt het boek weinig nieuwe informatie over minder bekende cultivars binnen de belangrijke *Rosaceae*-familie. De selectie van *Crataegus* (meidoorn), die bekendstaat om zijn ecologische waarde, is beperkt. Bij *Malus* (sierappel) ontbreken veel recent ontwikkelde cultivars uit Europa en de VS, op een enkele uitzondering na. Ook bij *Prunus* en *Sorbus* wordt vooral vertrouwd op de bekende en veelgebruikte variëteiten, terwijl nieuwe alternatieven nauwelijks worden genoemd. Of dit een reëel bezwaar is, valt te bezien. Ja, het is goed om nieuwe cultivars te

